

Utork, 10. rujna 2013.

92. snažno potiče Komisiju da omogući dovoljno sredstava za razvoj pametnih mrežnih sustava distribucije, koji nude najisplativiji način ostvarivanja velikog distribucijskog udjela energije proizvedene iz obnovljivih izvora osiguravajući pritom sigurnost opskrbe i maksimalno iskorištavanje potencijala uštede energije;

93. primjećuje da sadašnji sustav, obilježen fragmentiranim unutarnjim tržištem, predstavlja izazove dugoročnoj stabilnosti poduzeća i ulagača koji bi mogli dovesti do zatvaranja elektrana i nesigurnosti oko zapošljavanja i kapaciteta; traži od Komisije da provede nezavisnu ocjenu budućnosti unutarnjeg tržišta za električnu energiju i plin u kojima središnja uloga pripada pitanjima povezanim s ulaganjem, zapošljavanjem u sektoru, okolišu i zaštiti potrošača; traži da ta ocjena bude spremna do ožujka 2014. i da pritom uzme u obzir mišljenja dionika kao što su socijalni partneri, predstavnici kućanstava s niskim dohotkom, organizacija u vezi s okolišem te malih i srednjih poduzeća;

o

o o

94. nalaže svojem predsjedniku da proslijedi ovu rezoluciju Vijeću i Komisiji.

P7_TA(2013)0345

Provedba i učinak mjera energetske učinkovitosti u sklopu kohezijske politike

Rezolucija Europskog parlamenta od 10. rujna 2013. o primjeni i utjecaju mjera energetske učinkovitosti u okviru kohezijske politike (2013/2038(INI))

(2016/C 093/03)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 194. UFEU-a,
- uzimajući u obzir članak 37. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir članak 3. UEU-a,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1083/2006 od 11. srpnja 2006. kojom se utvrđuju opće odredbe Europskog fonda za regionalni razvoj, Europskog socijalnog fonda, Kohezijskog fonda te kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1260/1999,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1080/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o Europskom fondu za regionalni razvoj te kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1783/1999,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1084/2006 od 11. srpnja 2006. kojom se uspostavlja Kohezijski fond i stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1164/94,
- uzimajući u obzir Direktivu 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, kojom se izmjenjuju Direktive 2009/125/EZ i 2010/30/EU te stavlja izvan snage Direktive 2004/8/EZ i 2006/32/EZ,
- uzimajući u obzir Direktivu 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetske učinkovitosti zgrada,

Utorak, 10. rujna 2013.

- uzimajući u obzir priopćenje Komisije od 3. ožujka 2010. naslovljeno „Europa 2020. – Strategija za pametan, održiv i uključiv rast” (COM(2010)2020),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 18. travnja 2013. naslovljeno „Financijska potpora energetskej učinkovitosti zgrada” (COM(2013)0225),
- uzimajući u obzir poglavlje 5. („Europska podjela u čistoj energiji i oskudijevanju gorivom” izvješća Europskoga sindikalnog instituta (ETUI) „Sustavno vrednovanje europskog tržišta rada 2013.”, Bruxelles 2013.,
- uzimajući u obzir Direktivu 2006/32/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2006. o energetskej učinkovitosti u krajnjoj potrošnji i energetskim uslugama te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/76/EEZ,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 11. lipnja 2013. o socijalnom stanovanju u Europskej uniji ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir izvješće Vijeća od 4. ožujka 2013. naslovljeno „Provedba Europskog semestra – sažeto izvješće” (6754/13),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 26. siječnja 2011. naslovljenu „Doprinos regionalne politike održivom rastu u Europi 2020.” (COM(2011)0017),
- uzimajući u obzir statističku knjižicu Komisije iz 2012. naslovljenu „Energija EU-a u brojkama” ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 16. prosinca 2008. naslovljenu „Kohezijska politika: ulaganje u pravu ekonomiju” (COM(2008)0876),
- uzimajući u obzir priopćenje Komisije od 19. listopada 2006. naslovljeno „Radni plan za energetskej učinkovitost: Ostvarivanje potencijala” (COM(2006)0545),
- uzimajući u obzir tematsko izvješće br. 21/2012 revizorskog suda naslovljeno „Isplativost kohezijske politike ulaganja u energetskej učinkovitost”,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. ožujka 2009. o Europskom planu za gospodarski oporavak ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir izvješće KfW Researcha naslovljeno „Utjecaj na javna sredstva promotivnih programa KfW-a na području „Energetski učinkovite zgrade i sanacija” ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. siječnja 2013. o ulozi kohezijske politike EU-a i njezinih sudionika u provedbi nove Europske energetske politike ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir priopćenje Komisije od 8. ožujka 2011. naslovljeno „Plan za prijelaz na konkurentno gospodarstvo s niskom razinom emisija ugljika u 2050.” (COM(2011)0112),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. svibnja 2012. o resursno učinkovitoj Europi ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 18. travnja 2013. naslovljeno „Kohezijska politika: Strateško izvješće iz 2013. o provedbi programa 2007. – 2013” (COM(2013)0210),

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0246.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/energy/publications/doc/2012_energy_figures.pdf.

⁽³⁾ SL C 87 E, 1.4.2010., str. 98.

⁽⁴⁾ <https://www.kfw.de/migration/Weiterleitung-zur-Startseite/Homepage/KfW-Group/Research/PDF-Files/Energy-efficient-building-and-rehabilitation.pdf>.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0017.

⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0223.

Utork, 10. rujna 2013.

- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 4. svibnja 2012. naslovljeno „Energetska učinkovitost u gradovima i regijama – naglasak na različitostima između ruralnih područja i gradova” ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 14. prosinca 2011. naslovljeno „Energetska učinkovitost” ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora (EGSO) naslovljeno „Prijedlog za direktivu Europskog parlamenta i Vijeća o energetske učinkovitosti” ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir poslovnik MARIE-a/ELIH-MED-a naslovljen „Poboljšanje transnacionalne suradnje MED-a kao odgovor na izazove energetske učinkovitosti zgrada”,
 - uzimajući u obzir priopćenje Komisije od 8. ožujka 2011. pod naslovom „Plan energetske učinkovitosti 2011.” (COM(2011)0109),
 - uzimajući u obzir preporuke strukturnih fondova i Kohezijskog fonda za održiva energetska ulaganja (SF Energy Invest) naslovljene „Praktične preporuke za povećavanje udjela ulaganja u održivu energiju u nadolazećem programskom razdoblju SCF-a 2014. – 2020.” ⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir izvješće koje je Komisiji podnio institut Ismeri Europa naslovljeno „Mreža stručne procjene za sastavljanje analize izvedbe kohezijske politike za razdoblje 2007. – 2013. – Sažetak državnih izvješća za 2011. – obnovljiva energija i energetska učinkovitost stambenih jedinica”,
 - uzimajući u obzir Zelenu knjigu Komisije od 27. ožujka 2013. naslovljenu „Okvir klimatskih i energetskih politika za 2030.” (COM(2013)0169),
 - uzimajući u obzir studiju Copenhagen Economicsa naslovljenu „Višestruke koristi ulaganja u energetske učinkovito obnavljanje zgrada” ⁽⁵⁾,
 - uzimajući u obzir doprinos Komisije Europskom Vijeću od 22. svibnja 2013. naslovljen „Energetski izazovi i politika”,
 - uzimajući u obzir članak 48. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za regionalni razvoj i mišljenje Odbora za industriju, istraživanje i energetiku (A7-0271/2013),
- A. budući da poboljšana energetska učinkovitost (EE) znači manji utrošak energije za istu razinu gospodarske aktivnosti ili usluge ⁽⁶⁾;
- B. budući da je promicanje EE-a određeno člankom 194. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) u kontekstu uspostave i funkcioniranja unutarnjeg tržišta te potrebe za očuvanjem i unapređenjem okoliša;
- C. budući da je postizanje EE-a ključni prioritet Komisije i država članica, što pokazuje jedan od ciljeva EU-a do 2020. za porast EE-a od 20 %;

⁽¹⁾ SL C 225, 27.7.2012., str. 52.⁽²⁾ SL C 54, 23.2.2012., str. 49.⁽³⁾ SL C 24, 28.1.2012., str. 134.⁽⁴⁾ <http://www.sf-energyinvest.eu/fileadmin/Dateien/Downloads/May2012-Recommendations.pdf>.⁽⁵⁾ http://www.renovate-europe.eu/uploads/Multiple%20Benefits%20Study_Key%20Messages%20Brochure.pdf.⁽⁶⁾ Priopćenje Komisije – Radni plan za energetske učinkovitost: Ostvarivanje potencijala (COM(2006)0545).

Utorak, 10. rujna 2013.

- D. budući da je smanjenje potrošnje putem energetske učinkovitosti najodrživiji način za smanjivanje ovisnosti o fosilnim gorivima, koji vodi do smanjivanja uvoza od oko 25 %;
- E. budući da veliki dio energije i dalje dolazi od ugljikovodika, koji tijekom sagorijevanja otpušta stakleničke plinove;
- F. budući da ulaganja u EE mogu Europskim regijama donijeti gospodarske, socijalne i ekološke plodove;
- G. budući da pravodobna i učinkovita provedba Direktive o energetske učinkovitosti može značajno smanjiti potrošnju energije, smanjiti ovisnost o uvozu fosilnih goriva, stvoriti nove poslove, osigurati socijalnu zaštitu i iskorijeniti oskudijevanje energijom;
- H. budući da je tijekom sadašnjeg programskog razdoblja 2007. – 2013. proračunu kohezijske politike dodijeljeno 5,5 milijardi eura za energetske učinkovitost, kogeneraciju i gospodarenje energijom;
- I. budući da je posljednji izvještaj Komisije⁽¹⁾ zaključio da je do kraja 2011. gotovo 3,8 milijardi eura dodijeljeno određenim projektima EE-a, uključujući obnovljive fondove, što predstavlja provedbenu ratu od 68 %; budući da je isti izvještaj zabilježio da je ta provedbena rata nejednolika diljem Unije;
- J. budući da je Vijeće u svom sažetom izvješću iz ožujka 2013.⁽²⁾ izdvojilo od čimbenika koji nepovoljno utječu na razvoj EE-a nedostatak odgovarajućih informacija i financijskih poticaja, neuočljivost mjera energetske učinkovitosti i neprikladnu primjenu postojećeg zakonodavstva, uz primjedbu da su ti čimbenici više praktični nego regulatorni;
- K. budući da je minimalno financiranje projekta koje nudi Europska ustanova za energetske pomoć na lokalnoj razini (ELENA) 50 milijuna eura te da je za program Intelligent Energy minimum više od 6 milijuna eura, što je više nego za mnoge projekte u malim i ruralnim sredinama;

Opće napomene

1. naglašava da u trenutačnom kriznom razdoblju, kad Unija uvozi preko 50 % svojih energetske potreba, poboljšanje isplativosti EE-a može imati važnu ulogu u porastu konkurentnosti EU-a, stvaranju radnih mjesta i rastu na lokalnoj i regionalnoj razini te može za sve biti povoljna opcija u borbi protiv klimatskih promjena i visokih energetske troškova;
2. podupire obvezu EU-a za postizanje ciljnog povećanja EE-a od 20 % do 2020.; naglašava da bi pravodobna i valjana provedba Direktive o energetske učinkovitosti i njezinih akata, primjereno individualnim državnim okolnostima, vratila države članice natrag na put postizanja cilja od 20 %; poziva ovim putem države članice da usmjere dodatna nastojanja na postizanje cilja EU 2020. te otvore put novim uštedama poslije tog datuma;
3. primjećuje da bi Europski strukturni i investicijski fondovi mogli pomoći u osiguravanju poticaja za privatna ulaganja u energetske učinkovite proizvode, načine prijevoza, zgrade, industriju, radove i usluge, uključujući usluge energetske učinkovitosti, te da bi mogli pomoći u smanjivanju javnih troškova za energente, dajući veću vrijednost javnom ulaganju; pozdravlja davanje prednosti energetske učinkovitosti koje je predloženo u poglavlju Horizona 2020. o istraživanju energije;

⁽¹⁾ Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o financijskoj potpori za energetske učinkovitost zgrada (COM(2013)0225), 18. travnja 2013.

⁽²⁾ 6754/13 sažeto izvješće Vijeća: Provedba Europskog semestra, 4. ožujka 2013.

Utork, 10. rujna 2013.

4. ističe iskustvo trenutačnog razdoblja financiranja koje pokazuje da se sredstva od Europskih strukturnih i investicijskih fondova izdvojena za energetske učinkovitost ne mogu potpuno iskoristiti; stoga naglašava da se u financijskom okviru za 2014. – 2020., u kojem je dio sredstava namijenjen energetske učinkovitosti veći nego prije, mora paziti da se lokalnim i regionalnim tijelima omogućiti pristup tim sredstvima;
5. naglašava da bi države članice trebale gledati na korištenje Europskih strukturnih i investicijskih fondova za EE kao investicijske mogućnosti s visokim učinkom zaduživanja, a ne kao trošak; poziva Komisiju na daljnje revidiranje pravila o državnim potporama kako bi se uz Europske investicije omogućilo veće državno financiranje EE-a;
6. ističe važnost kohezijske politike i financijskih sredstava koja su joj dodijeljena za puni razvoj pametnih mreža i inteligentnih umreženja koja rezultiraju učinkovitijim energetskim sustavima diljem regija, smanjujući time potrošnju i gubitak energije;
7. naglašava da lokalne i regionalne vlasti moraju imati odgovarajuću nadležnost i odgovornosti, ne samo u vezi s opskrnom i korištenjem energije nego i radi postizanja ciljeva energetske učinkovitosti;
8. poziva Komisiju da poboljša zakonsku sigurnost s obzirom na pravila regionalne državne potpore (RSA) za izgradnju socijalnih stambenih jedinica koje udovoljavaju normama energetske učinkovitosti te ulaganju u održive zgrade i energiju;
9. podsjeća da, prema nekim akademskim istraživanjima, u 2010. približno 9 % stanovništva EU-a te Norveške i Švicarske (52,08 milijuna ljudi) nije moglo primjereno zagrijati svoje stanove; primjećuje da je oskudijevanje gorivom posebno teško u novim državama članicama te da je u većini slučajeva posljedica slabe izolacije domova; poziva Komisiju da podrobno ispita veze između promicanja EE-a, oskudijevanja gorivom i izloženih potrošača; naglašava da uštede ostvarene kroz mjere EE-a moraju doći do potrošača u obliku smanjenih računa;
10. naglašava da potencijal za učinkovitu energiju još nije djelotvorno ostvaren u određenim gospodarskim sektorima, kao što su građevinarstvo i prijevoz, te da bi sredstva iz strukturnog ili Kohezijskog fonda ili neki drugi oblici ulaganja koji bi unaprijedili energetske učinkovitost trebali povećati i mogućnosti zaposlenja u tom sektoru;
11. ističe kako je potrebno osigurati da se izgradnja i obnova socijalnih stambenih jedinica provodi kako bi se ostvarili ciljevi i norme energetske učinkovitosti; poštujući načelo supsidijarnosti, traži od država članica i svih dionika da uzmu u obzir socijalno stanovanje u svojim državnim programima reforme te u oblikovanju strateških prioriteta unutar sporazuma o partnerstvu u sljedećem programskom razdoblju 2014. – 2020.; u tom kontekstu podsjeća države članice na odredbe utvrđene člankom 20. Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti;
12. priznaje da je jedna od najvećih prepreka ostvarivanju ušteda energije na lokalnoj i regionalnoj razini potreba investiranja unaprijed; uvjeren je da bi bilo kakve mjere poduzete na razini EU-a trebale uzeti u obzir posljedice za općine i regije te njihova proračunska ograničenja; stoga preporučuje da se pri uspostavljanju razvojnih smjernica na području energije savjetuje s lokalnim i regionalnim predstavnicima te da se osigura financijska potpora lokalnim i regionalnim programima za korištenje postojećih izvora energije;
13. podsjeća da je Parlament već usvojio izvješće o ulozi kohezijske politike EU-a i njezinih sudionika u provedbi nove europske energetske politike te da ovo izvješće također obuhvaća pitanja energetske učinkovitosti;

Programsko razdoblje 2014. – 2020. i zakonske promjene

14. primjećuje da glavni cilj kohezijske politike i dalje ostaje smanjenje gospodarskih, socijalnih i teritorijalnih razlika između regija te smatra da politike energetske učinkovitosti ne bi trebale biti u sukobu s ovim ciljem; naglašava da neke od najsiromašnijih regija EU-a mogu imati drugačije prioritete i najprije zahtijevati ulaganja u druga područja; ističe da snaga kohezijske politike leži u njezinoj fleksibilnosti i decentraliziranom upravljanju fondovima na lokalnoj razini;

Utorak, 10. rujna 2013.

15. podsjeća na izmjenu Uredbe Europskog fonda za regionalni razvoj (ERDF) iz 2009. koja se odnosi na energetske učinkovitost, što omogućuje potporu stambenim jedinicama u svim dijelovima EU-a od najviše 4 %; primjećuje da, kao posljedica kasnih promjena odredaba, ponajprije izmjena operativnih programa napravljena tijekom programskog razdoblja, u mnogim državama članicama primjena te politike nije imala za posljedicu znatno povećanje fondova preusmjerenih radi ostvarenja tog cilja; primjećuje da su, budući da toj promjeni nisu dodijeljeni novi, dodatni fondovi EU-a, neke države članice odbile tu priliku, dok je u drugima uočena značajna povezanost između slabog korištenja fondova i slabih administrativnih funkcija; ukazuje na važnost pravne jasnoće u vezi s mjerama EE-a prije i tijekom programskog razdoblja 2014. – 2020.;

16. pozdravlja nove mogućnosti koje nudi ERDF i Kohezijski fond u programskom razdoblju 2014. – 2020. te još važniju ulogu ostvarivanja predstavljenih ciljeva EE-a; posebno podupire buduću ulogu kohezijske politike financiranja u cijelom sektoru građevinarstva, uključujući stambene jedinice;

17. poziva države članice da u svoje operativne programe uvedu jednostavne i nebirokratske postupke za korištenje sredstava namijenjenih poboljšanju energetske učinkovitosti kućanstava;

18. poziva države članice da osiguraju da mjere decentralizacije omoguće općinskim tijelima izravan pristup sredstvima namijenjenima energetske učinkovitosti kućanstava;

19. potvrđuje rezultat pregovora o regulaciji ERDF-a s obzirom na predviđene minimalne postotke za određene tematske ciljeve za svaku kategoriju regija, što dopušta povećanje sredstava za EE i obnovljive izvore energije; ponavlja da su ambiciozni minimalni udjeli ključni za lakšu mobilizaciju lokalnih sudionika te da pomažu pri stvaranju stabilnih i dugoročnih programa;

20. pozdravlja prijedlog Komisije za produljeno korištenje inovativnih financijskih instrumenata (FI) u programskom razdoblju 2014. – 2020. za sve tematske ciljeve, uključujući i EE;

21. podupire prijedloge Komisije za pojednostavljenje Europskih strukturnih i investicijskih fondova u programskom razdoblju 2014. – 2020.; vjeruje da bi okončanje pregovora o Uredbi o zajedničkim odredbama (CPR) trebalo rezultirati uspješnom provedbom korištenja više fondova, što bi uvelike pogodilo projektima EE-a;

22. pozdravlja napredak postignut u pregovorima o Uredbi o zajedničkim odredbama u pogledu partnerskih dogovora; poziva, u vezi s tim, države članice i upravljačka tijela da surađuju sa stručnjacima s polja energetske učinkovitosti kako bi iskoristili ovaj mehanizam u pripremanju operativnih programa (OP-a);

23. potiče države članice da ojačaju odnose između svojih zasebnih nacionalnih radnih planova za energetske učinkovitost i operativnih programa kako bi osigurali da Europski strukturni i investicijski fondovi budu dio dosljedne strategije te istodobno odgovaraju njihovim teritorijalnim potrebama; naglašava da je glavni cilj energetske učinkovitosti energetska neovisnost na regionalnoj i lokalnoj razini;

24. vjeruje da mjere EU-a trebaju podupirati energetske učinkovitost u fazama proizvodnje, distribucije i potrošnje energije; primjećuje da iako se sredstva kohezijske politike za energiju trenutačno uglavnom troše na obnovljivu energiju ⁽¹⁾, treba postići bolju ravnotežu koja bi veći postotak sredstava usmjerila na projekte energetske učinkovitosti;

⁽¹⁾ Izvješće koje je Komisiji podnio Ismeri Europa naslovljeno „Mreža stručne procjene za sastavljanje analize izvedbe kohezijske politike za razdoblje 2007. – 2013. – Sažetak državnih izvješća za 2011. – obnovljiva energija i energetska učinkovitost stambenih jedinica”: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/eval2007/expert_innovation/2011_synt_rep_en.pdf

Utorak, 10. rujna 2013.

25. naglašava da pretjerana specifikacija i obvezujući ciljevi s obzirom na provedbu ciljeva energetske učinkovitosti mogu povećati troškove regionalnih i lokalnih tijela u provedbi tih mjera te nametnuti dodatne troškove korisnicima;
26. naglašava važnost uključivanja dimenzije energetske učinkovitosti u strategije istraživanja i inovacija za pametne specijalizacije koje će države članice i njihove regije morati sastaviti kako bi imale pristup inovacijskim sredstvima buduće kohezijske politike;
27. još jedanput podsjeća države članice na važnost dobrog financiranja proračuna za višegodišnji financijski okvir 2014. – 2020., u kojemu kohezijska politika može i treba djelovati kao pokretač oporavka;

Osvještavanje i važnost širenja informacija

28. poziva Komisiju da poboljša kvalitetu i širenje praktičnih informacija o pitanjima EE-a koja su dostupna lokalnim i regionalnim tijelima, osobito u vezi s dobicima ostvarivima putem investicija EE-a, najboljih metodologija, normi i financijskih inicijativa te pružatelja bitnih usluga, uključujući ugovaranje energetske učinkovitosti; primjećuje da bi nedostatak tvrtki za energetske usluge u mnogim regijama, kao i u mnogim državama članicama, mogao utjecati na uspjeh financiranja EE-a;
29. ističe da pomanjkanje detaljnih informacija o svojstvima zgrada na regionalnoj razini predstavlja veliku prepreku za regionalna i državna tijela pri oblikovanju strategija i planova; prima na znanje zahtjeve ispisa takvih informacija, kako je utvrđeno Direktivom 2012/27/EU, te traži da to također bude izvršeno na regionalnoj razini i stavljeno na raspolaganje javnosti;
30. ohrabruje upravljačka tijela da poboljšaju preglednost operativnih programa i mogućnosti za potencijalne korisnike ponuđenih projekata održive energije; predlaže da se to učini kroz izradu državnih mrežnih stranica, platforma ili baza podataka za potencijalne korisnike i dionike, organiziranjem radionica i događanja koje će informirati ciljne skupine te mjerama za poboljšanje preglednosti i dostupnosti postojećih mrežnih resursa (kao što su mrežni portal Build Up i priručnik SG Energy Invest);
31. ohrabruje upravljačka tijela da u programskom razdoblju 2014. – 2020. promiču integrirane projekte prihvaćanjem holističkog pristupa EE-u na teritorijalnoj razini, posebice koristeći se novim strateškim programskim alatima, kao što je integrirano teritorijalno ulaganje, te uključujući postojeće inicijative, kao što su Konvencija gradonačelnika, radi razvoja integriranih planova; ohrabruje Komisiju i države članice da primjenjuju ubrzane postupke za financiranje prijava nadležnih tijela potpisnika Konvencije gradonačelnika koja potpuno provode njezine zahtjeve;

32. pozdravlja godišnju konferenciju „Otvoreni dani” i brojna radna tijela posvećena lokalnim i regionalnim projektima energetske učinkovitosti; predlaže da Komisija, države članice i upravljačka tijela rade na ovom događanju kako bi uspostavili platformu za razmjenu podataka radi promicanja silno potrebnog dijaloga i razmjene najboljih praksi u provedbi i upravljanju projektima EE-a koje su financirali Europski strukturni i investicijski fondovi;

Izgradnja kapaciteta i tehnička potpora

33. poziva države članice da prate preporuke Komisije⁽¹⁾ i da povećaju izgradnju kapaciteta pomoću proračuna za tehničku pomoć kako bi ojačale djelotvorno sudjelovanje lokalnih i regionalnih sudionika te sudionika civilnog društva u izradi regionalnih i lokalnih energetskih strategija;

⁽¹⁾ Priopćenje Komisije od 26. siječnja 2011. naslovljeno „Doprinos regionalne politike održivom rastu u Europi 2020.” (COM(2011) 0017),

Utorak, 10. rujna 2013.

34. potvrđuje da prijelaz na energetske učinkovite tehnologije zahtijeva nove vještine, strukovno obrazovanje o zaštiti okoliša te posebnu obuku u građevinarstvu i drugim sektorima; u tom smislu ohrabruje države članice da se nastave koristiti fondovima kako bi osigurale tehničku pomoć na svim razinama (poput one putem ustanove ELENA); nadalje, poziva države članice da iskoriste Europske strukturne i investicijske fondove za ponovnu obuku i usavršavanje radnika za nove poslove u gospodarstvu s niskom razinom emisija ugljika te da izbjegavaju bilo kakav manjak stručne radne snage na tom području;

35. ističe potencijalne koristi od inicijativa JESSICA (Zajednička europska potpora održivom ulaganju u gradskim područjima) i ELENA za ulaganja u održivu energiju na lokalnoj razini, u svrhu pomaganja gradovima i regijama da se upuste u održive investicijske projekte na područjima energetske učinkovitosti te poziva na promicanje tih inicijativa;

36. potiče daljnju administrativnu potporu lokalnim i regionalnim tijelima kako bi im pomogao u stvaranju skupina malih i srednje velikih projekata za energetske učinkovitost koji bi sami po sebi bili ispod minimalnoga financijskog praga potrebnog za pristup sredstvima iz ELENA-e, JESSICA-e i Intelligent Energyja; skreće pozornost državama članicama i Komisije na činjenicu da malim i srednje velikim gradovima i ruralnim zajednicama često nedostaju nužni administrativni kapaciteti kako bi u cijelosti iskoristili nove financijske instrumente;

37. naglašava da su birokracija i nedostatak proceduralne jasnoće učinili pristup strukturnim fondovima i Kohezijskom fondu teškim te su odvratili od prijave one sudionike kojima je takvo financiranje najpotrebnije; stoga podupire pojednostavljenje pravila i postupaka, uklanjanje pretjerane birokracije i povećanu fleksibilnost u dodjeljivanju tih sredstava na razini EU-a i državnoj razini; vjeruje da će pojednostavljenje pridonijeti učinkovitom dodjeljivanju sredstava, višim stopama apsorpcije, rjeđim pogreškama i razdobljima umanjenog plaćanja te omogućiti najsiromašnijim državama članicama i regijama da u cijelosti iskoriste financijske instrumente namijenjene smanjenju regionalnih i međudržavnih razlika; smatra da treba postići ravnotežu između pojednostavljenja i stabilnosti pravila i postupaka;

Uloga financijskih instrumenata

38. naglašava da kombinacija potpora i financijskih instrumenata može poslužiti kao uspješan i inovativan pristup sredstvima privatnog financiranja, stvoriti nove modele javno-privatnih partnerstava te povećati inovacije; naglašava važnost privlačenja privatnih investicija u energetske učinkovitost iz EU-a i trećih zemalja;

39. naglašava da nastojanja za stjecanje sredstava za ulaganje u energetske učinkovite projekte često ometaju tržište i regulatorne barijere te barijere u povjerenju, kao što su visoki početni troškovi za investitore i poteškoće u previđanju točnog potencijala energetskih ušteda; poziva države članice da pronađu odgovarajuće načine poticanja ulaganja u energetske učinkovitost u kućanstvu;

40. s brigom ističe da je trenutačna ekonomska i financijska kriza dodatno otežala državama članicama da dođu do sredstava potrebnih za sufinanciranje programa kohezijske politike povezanih s EE-om; u tom pogledu smatra da je ključno da se pronađu novi načini financiranja projekata EE, uključujući i putem privatnog sektora;

41. prihvaća potporu Komisije za većom ulogom novih i inovativnih financijskih instrumenata u programskom razdoblju 2014. – 2020.; naglašava da nedostatak pravovremene dostave i zakonske jasnoće predstavlja značajne poteškoće za države članice i druge dionike uključene u upravljanje takvim instrumentima; poziva Komisiju da bez odgode predstavi prijedloge za unaprijed pripremljene financijske instrumente koji će biti na raspolaganju za podupiranje mjera EE-a;

42. poziva države članice da razmijene najbolje prakse pri oblikovanju državnih fondova za energetske učinkovitost, pri čemu se Europskim strukturnim i investicijskim fondovima može koristiti za ulaganje kapitala, ili slično tome, te se uskladiti s dodatnim izvorima financiranja iz privatnog sektora;

Utork, 10. rujna 2013.

43. poziva Komisiju da nastavi s unapređivanjem ciljne financijske potpore za projekte EE-a od Europske investicijske banke (EIB), Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD), Razvojne banke Vijeća Europe (CEB) te Europskog fonda za energetska učinkovitost (EEEF); poziva EIB, CEB i EBRD da stvore zajedničku radnu skupinu koja će istraživati alternative za nove financijske instrumente, koji mogu biti na raspolaganju državama članicama zajedno s njihovim državnim fondovima za energetska učinkovitost, ili kroz njih, radi poticanja dodatnih investicija iz privatnog sektora;

44. naglašava da dodjeljivanje sredstava mora biti temeljeno na načelima proporcionalnosti, isplativosti i ekonomske učinkovitosti te da ono ne smije povećavati administrativno opterećenje;

Klimatske i zemljopisne okolnosti te okolnosti konkurentnosti

45. ističe važnost redovite procjene primjerenosti mjera i zahtjeva EE-a s obzirom na klimatske okolnosti, učinak na konkurentnost industrije te malih i srednjih poduzeća i posljedica cijena energije u drugim državama članicama i regijama; poziva Komisiju da to pozorno razmotri pri pripremi niza pokazatelja učinkovitosti;

46. naglašava da je također potrebno uzeti u obzir posebna zemljopisna svojstva najudaljenijih regija (OR) s obzirom na EE kako bi se bolje iskoristila prirodna dobra koja proizlaze iz njihova otočnog statusa (geotermalna i solarna energija, energija vjetrova i mora);

47. podupire napredak programa MARIE u uspostavljanju Strategije za poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada na području Sredozemlja; u vezi s tim poziva države članice na području Sredozemlja da razmjenjuju najbolje prakse kako bi razvile najpovoljniji model za južnu Europu; poziva na stvaranje sličnih programa u drugim europskim regijama, posebno u Srednjoj Europi; smatra da bi se slična strategija mogla primijeniti na najudaljenije regije, pogotovo stoga jer je većina (iako ne sve) smještena u tropima;

Pokazatelji i kriteriji

48. poziva države članice da odrede visoke ciljeve kako bi osigurale da javne zgrade i zgrade koje služe u druge svrhe zadovoljavaju najviše norme EE-a utvrđene Direktivom 2010/31/EU te da ih se redovito podvrgava energetskej certifikaciji;

49. poziva Komisiju da razjasni koje zajedničke pokazatelje za EE u kohezijskoj politici države članice trebaju primjenjivati i upotrebljavati u programskom razdoblju 2014. – 2020.;

50. poziva Komisiju da vodi računa o gospodarskoj, zemljopisnoj i socijalnoj situaciji pri utvrđivanju investicijskih troškova povezanih s postizanjem uštede od jednog kWh za svaku državu članicu ili regiju;

51. poziva Komisiju da bez odlaganja i uz usku suradnju s državama članicama i regijama razvije smjernice procjene projekata EE-a koje bi mogle poslužiti kao temelj uspostave mehanizama za procjenu, nadgledanje i provjeru projekata te za utvrđivanje njihove isplativosti;

52. poziva države članice da primjenjuju pokazatelje ostvarenja kako su definirani u Prilogu Uredbi o EFRR, kao i da se koriste transparentnim kriterijima odabira projekata te normiranim investicijskim troškovima po uštedenoj jedinici energije, te da odrede najdulji prihvatljivi jednostavan rok povrata za projekte EE-a;

53. prima na znanje posljednje izvješće Europskoga revizorskog suda o isplativosti kohezijske politike ulaganja u EE; ističe preporuku Suda za upotrebu transparentnih i strožih kriterija odabira za projekte na razini EU-a i država članica; slaže se sa zaključkom suda da kriteriji procjene koji se upotrebljavaju za donošenje investicijskih odluka moraju biti jasniji i precizniji u određivanju kako će se razmatrati aspekti EE-a;

Utorak, 10. rujna 2013.

54. međutim, primjećuje da je procjena Suda poprilično ograničavajuća u smislu razdoblja uzorkovanja i povrata; naglašava da je kohezijska politika integrirana politika te da stoga prilikom procjena projekata treba usvojiti sveobuhvatan pristup temeljen na analizi ukupnih životnih troškova;

Važnost sektora građevinarstva

55. naglašava da je u 2010. potrošnja energije u zgradama činila najveći dio ukupne konačne energetske potrošnje u EU-u – 40 %, od čega su 26,7 % činila kućanstva – te da je ta potrošnja odgovorna za 36 % emisija CO₂ u Uniji; žali zbog toga što većina država članica ne uspijeva u cijelosti iskoristiti potencijal zgrada za uštedom energije; poziva Komisiju da pronade načine da podupre nastojanja za iskorištavanje najvećeg potencijala za uštedu energije putem podnošenja prijedloga za jasno definirane ciljeve u vezi s potrošnjom energije u zgradama država članica;

56. podsjeća da zgrade imaju prirodni ciklus obnove od 40 godina te da su tehnologije uštede energije u ovom sektoru dobro razvijene, stoga većina prepreka potpunoj iskoristivosti potencijala uštede energije nije tehničke prirode; naglašava da zbog same prirode obnoviteljskih projekata EE-a, koji su često manje uočljivi, manji i teži za grupiranje, Europski strukturni i investicijski fondovi imaju presudnu ulogu u osiguravanju potrebnih sredstava za nadilaženje tih prepreka;

57. primjećuje da potencijal uštede energije, koji uglavnom ovisi o stanju postojećih zgrada, nije jednako rasprostranjen među državama članicama i regijama; poziva države članice da prerade svoje definicije „dostojnog stanovanja” tako da uključuju norme energetske učinkovitosti;

58. naglašava da je potrebno javno investiranje u EE u zgradama, pogotovo u najmanje razvijenim regijama i u državama članicama koje su korisnice sredstava kohezijske politike, gdje postoji značajan potencijal za smanjivanje potrošnje energije putem isplativih mjera;

59. ohrabruje države članice da maksimalno povećaju svoje državne i regionalne programe kako bi osigurale da je veliki dio EE-a projektno ugrađen u nove zgrade i proveden na postojećim zgradama (nadogradnja), uključujući stambene zgrade kućanstava s niskim prihodima;

60. primjećuje da seoska i udaljena područja imaju idealne uvjete za uspostavljanje učinkovitih oblika decentralizirane proizvodnje energije koja bi smanjila energetske gubitke povezane s prijenosom energije na velike udaljenosti;

61. poziva odgovarajuća javna tijela da ubrzaju obnovu zgrada u njihovu vlasništvu koristeći se sredstvima kohezijske politike kako bi došla do potrebnog učinka financijske poluge i postala primjer;

62. poziva države članice da obrate posebnu pozornost na poteškoće na koje nailaze zajednički vlasnici zgrada s više obiteljskih domaćinstava, koje predstavljaju ozbiljan problem „slijepog putnika”, odnosno besplatnog korištenja usluga;

63. poziva Komisiju da tijekom priprema strategija obnove država članica i regija koje primaju potporu radi na osvještavanju stvarnog potencijala temeljite obnove zgrada i temeljite obnove u fazama; preporučuje da se te strategije razvijaju usporedno s prijedlozima za operativne programe te da se usredotoče na uključivanje uporabe inovativnih financijskih instrumenata i da uključe okvirne ključne faze kako bi izgradili povjerenje ulagača;

Utork, 10. rujna 2013.

64. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji i Odboru regija.

P7_TA(2013)0346

Strategija ribarstva za Jadransko i Jonsko more

Rezolucija Europskog parlamenta od 10. rujna 2013. o strategiji ribarstva u Jadranskom i Jonskom moru (2012/2261(INI))

(2016/C 093/04)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije pod nazivom „Pomorska strategija za Jadransko i Jonsko more” (COM(2012) 0713),
- uzimajući u obzir Uredbu vijeća (EZ) br. 1967/2006 od 21. prosinca 2006. o mjerama upravljanja za održivo iskorištavanje ribolovnih resursa u Sredozemnom moru, izmjeni Uredbe (EEZ) br. 2847/93 te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1626/94 ⁽¹⁾ te kasnijim izmjenama („Uredba o Sredozemnom moru”),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 6. veljače 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 22. studenog 2012. o vanjskoj dimenziji zajedničke ribarstvene politike ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2008/56/EZ i obveze država članica da najkasnije do 2020. poduzmu mjere potrebne za postizanje ili održavanje dobrog ekološkog stanja morskog okoliša,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 3. srpnja 2012. o razvoju makroregionalnih strategija EU-a: sadašnja praksa i očekivanja za budućnost, posebno u Sredozemlju ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoje stajalište od 8. ožujka 2011. o prijedlogu Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o nekim odredbama za ribarstvo u području Sporazuma Opće komisije za ribarstvo Sredozemlja (GFCM) ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. listopada 2010. o Integriranoj pomorskoj politici (IPP) – Ocjena postignutog napretka i novi izazovi ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir prijedlog Direktive Komisije za izravnu uspostavu okvira za pomorsko prostorno planiranje i integrirano upravljanje obalnim područjem (COM(2013)0133),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. lipnja 2010. o novom poticaju za Strategiju održivog razvoja europske akvakulture ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu o staništima ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ SL L 409, 30.12.2006., str.11.; SL L 36, 8.2.2007., str.6.; SL L 196, 28.7.2011., str.42.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0040.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0461.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0269.

⁽⁵⁾ SL C 199 E, 7.7.2012., str. 193.

⁽⁶⁾ SL C 70 E, 8.3.2012., str.70.;

⁽⁷⁾ SL C 236 E, 12.8.2011., str.132.

⁽⁸⁾ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ (SL L 206, 22.7.1992., str. 7.)